

LHV Täiendav Pensionifond

Majandusaasta aruanne 2019

LHV Täiendav Pensionifond

Majandusaasta aruanne

01.01.2019 – 31.12.2019

Fondi nimi	LHV Täiendav Pensionifond
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok Kristo Oidermaa
Põhitegevusala	Vabatahtliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline address	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Joel Kukemelk Vahur Vallistu (alates 06.06.2019) Mihkel Oja (kuni 19.06.2019)
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Täiendava Pensionifondi 2019. a majandusaasta aruandele	7
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
Bilanss	8
Tulude ja kulude aruanne	9
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Raamatupidamise aruande lisad	12
Lisa 1 Üldine informatsioon	12
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	12
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	18
Lisa 4 Kapitali juhtimine	26
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus	26
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	28
Lisa 7 Viitlaekumised	28
Lisa 8 Seotud osapooled	28
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused	28
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	30
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2019	31
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2018	36
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	40

TEGEVUSARUANNE

LHV Täiendav Pensionifond on täiendava kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike kapitalipaigutuse väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine. Maksimaalse kasvu tagamiseks hoitakse aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu 75% lähedal fondi varade turuväärtusest. Kui fondijuht peab seda mõistlikuks, võib aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide osakaal olla ka suurem (kuni 95%) või oluliselt väiksem. Peale aktsiate investeerib fond ka võlakirjadesse ja rahaturuinstrumentidesse. Fond investeerib globaalselt ja riske hajutades. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turulukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi depositooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks.

Aktsiaturgude ülevaade

2019. aasta esimene pool kulges maailma aktsiaturgudel küll veidi närviliselt ja mitme suurema peamiselt poliitilistest otsustest tingitud kõikumisega, kuid kogu aasta lõikes näitasid nii arenenud kui arenevate riikide aktsiaturud tugevat tootlust. Euroala 50 suurimat börsiettevõtet koondav indeks Euro Stoxx 50 tõusis 2019. aastal koos dividendimaksetega 28,2%. Euroopa suurriikidest näitasid parimat tootlust Saksamaa, Prantsusmaa ja Itaalia börsid, kerkides vastavalt 25,5%, 30,5% ja 33,8%. LHV pensionifondidele tõid seejuures väga hea tootluse ka Soome aktsiad. Näiteks kütusemüüja Neste Oili ja kaubandusketi Keso aktsiad kerkisid vastavalt 41,0% ja 38,8% ning pakenditootja Stora Enso aktsia tõusis 32,5% võrra. Ka Jaapani börsiindeks näitas aasta jooksul tugevat tootlust tõustes eurodes mõõdetuna koos dividendidega 24,9%. Globaalne arenevate turgude indeks MSCI Emerging Markets tõusis aastaga eurodes mõõdetuna 20,6% ning suurimate tõusjate seas olid Hiina ja Venemaa börsid.

Globaalse aktsiaturgude tõusuga läksid kaasa ka Baltimaade börsid, kus tugevaimat kasvu näitas Vilniuse börsiindeks 15,4% tootlusega. Riia börsiindeks kerkis aasta jooksul 11,5% võrra ja Tallinna börsi tõusuks jäi 10,0%. Leedu aktsiate seas tegid väga tugeva tulemuse LHV pensionifondide portfelli kuuluvad rõivamüüja Apranga ja pank Šiaulių Bankas, mille aktsiad tõusid aastaga vastavalt 39,1% ja 33,2%. Leedu reisikorraldaja Novaturase aktsiad aga langesid koguni 46,3% võrra. Selle põhjuseks on suuraktsionärist erakapitalifondi osaluse mahukas vähendamine varasemast oluliselt madalama aktsiahinna juures. Läti börsiaktsiate seas tõi pensionifondidele 93,7% tootluse ravimifirma Grindeks, mille suuromanik tegi teistele aktsionäridele ülevõtupakkumise börsihinnast märkimisväärselt kõrgema hinnaga. LHV pensionifondid müüsid selle pakkumise käigus kõik Grindeksi aktsiad.

Kevadel kuulutasid LHV pensionifondide portfelli kuuluvad Tallinna börsiettevõtted välja aktsionäridele makstavad dividendid ning valdavalt pakutakse küllaltki head tootlust. Näiteks Tallinna Kaubamaja maksis investoritele rekordilised 0,71 eurot aktsia kohta, mis teeb dividenditootluseks u. 8%. Tallinna Sadam aga lubas välja oodatust suurema dividendi 0,134 eurot aktsia kohta, pakkudes seega ~6% dividenditootlust. Laevandusettevõtte Tallink aga rõõmustas aktsionäre nii dividendide kui ka kapitali tagastusega kokku 0,12 eurot aktsia kohta.

2019. aasta novembris toimus Tallinna börsil Coop Panga aktsiate esmane avalik pakkumine, milles osalesid ka LHV pensionifondid. Aktsiate hinnaks kujunes 1,15 eurot ning pank kaasas uutelt investoritelt kokku 31,3 miljonit eurot, mis on mõnevõrra vähem soovitud 37 miljonist eurost. Samuti tegid LHV pensionifondid sügisel mitu uut investeringut nii Euroopa kui ka USA börsidel kauplevatesse ettevõtetesse. Pangandussektoris soetasid fondid Euroopa suurpankade Swedbank ja Santander aktsiaid, seejuures viimane neist tegutseb laialdaselt ka Ladina-Ameerikas. Samuti lisandusid uute positsioonidena liider Euroopa kaitsetööstuse valdkonnas Thales ning kulla- ja vase kaevandamisega tegelev USA suureettevõtte Barrick Gold Corp. Lisaks soetasid pensionifondid Trigon Uus Euroopa aktsiasiafondi osakuid. See

fond investeerib Euroopa Liidu uute liikmesriikide ja kandidaatriikide börsidel noteeritud aktsiatesse. Fondi portfell koosneb keskmiselt 30-40 aktsiast rõhuasetusega Poola, Tšehhi, Ungari, Rumeenia ja Sloveenia börsidele.

2019. aastal olid LHV pensionifondid väga aktiivsed erakapitalifondidesse investeerimisel. Baltimaades lisandusid portfellidesse Eestis asutatud BaltCap Private Equity Fund III fond ning Leedu INVL Baltic Sea Growth fond. BaltCap Private Equity III fondi puhul on tegu BaltCapi kolmanda fondiga, mis erineb eelnevast kahest peamiselt seetõttu, et lisaks Baltikumile investeeritakse kuni 25% fondi mahust regioonist väljaspool olevatesse ettevõtetesse, millel on Balti riikidega tugev äriseos. Leedus asutatud INVL Baltic Sea Growth fondi eesmärgiks on aga investeerida keskmise suuruse ja hea kasvupotentsiaaliga ettevõtetesse. Samuti tegid LHV pensionifondid esmakordselt suuremas mahus investeringuid ka erakapitalifondidesse väljaspool Baltikumi. Portfellidesse lisandusid globaalse haardega fondid Blackstone VIII ja Partners Group 2019, Lõuna-Euroopa ettevõtetesse investeeriv fond InvestIndustrial VII, Londonis asutatud ja Euroopa ettevõtetesse investeeriv fond Novalpina Capital Partners I ning Põhja-Ameerika ja Euroopa ettevõtetesse investeeriv fond Quilvest Club Fund II.

Möödunud aasta kevadel valmisid koostöös Lumi Capitaliga LHV pensionifondide esimesed üürimajad Põhja-Tallinnas Manufaktuuri tänaval. Kokku on kahes hoones 127 ühe- kuni kolmetoalist korterit ning 2019. aasta lõpu seisuga olid need kõik ka üürnikud leidnud. Järgmised üürimajad kokku 164 korteriga Uus-Mustamäe kvartalis valmivad ootuste kohaselt 2021. aasta esimeses pooles. Oktoobris tegid LHV pensionifondid esimese kinnisvara otseinvesteeringu ning koostöös Lumi Capitaliga soetati Tallinnas TalTechi teaduslinnakus asuv Skype majana tuntud kontorihoone. Hoones on renditavat büroopinda 6850 ruutmeetrit ning suurimaks üürnikuks on Microsoft Eesti arenduskeskus. 2020. aasta alguses lisandus pensionifondide kinnisvaraportfelli ka Tallinna kesklinnas Tartu maanteel asuv büroohoone Valge Maja, milles on renditavat pinda enam kui 16 000 ruutmeetrit.

Ka 2020. aastal jätkavad LHV pensionifondid investeerimist alternatiivsetesse varaklassidesse, ennekõike kinnisvarasse ja rahvusvahelistesse erakapitalifondidesse. Näeme erakapitaliturgudel märksa paremat riski ja tootluse suhet võrreldes avalike turgudega, mis on tugevamalt mõjutatud poliitilistest otsustest. Kinnisvarainvesteeringud aga kindlustavad pensionifondidele pikaajalise stabiilse rahavoo ja pakuvad atraktiivset tootlikkust.

Võlakirjaturgude ülevaade

Fondide võlakirjaportfellides jätkasime tööd kohalike ettevõtete emissioonidest portfelli ülesse ehitamiseks. Erinevates fondides jõudsime kokkuleppele erinevate emitentidega investeeringute suurendamiseks või uusemissiooniks. Uue suure investeeringuna sai aasta lõpul allkirjad €20 mln allutatud võlakiri Leedu pangale Siauliu. Tegemist on pankade omavahendite regulatsioonidele vastava tüüpilise instrumendiga – kestvus kümme aastat ja emitendil on esimest korda õigus varasemaks lunastamiseks viie aasta möödumisel emissioonist. Pika tähtaja ja omavahendite hulka arvamise eest maksab pank võlakirjadelt LHV fondidele edaspidi intressi 6,15%. Siauliu on Leedu turul pika ajalooga, kuid kiirelt kasvav pank, emissioonist saadud raha kasutataksegi kasvu finantseerimiseks. LHV fondidel oli juba 2017. a detsembrist senior võlakirja investeering nimetatud pank, mis enne allutatud võlakirja tehingut maksti enneaegselt tagasi. Siauliu aktsiad on noteeritud Vilniuse börsil ja panga suurim aktsionär on Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank.

Jätkuvalt tugeva makromajandusliku keskkonna taustal paranesid portfellis juba olevate emitentide finantstulemused. Samuti teeme jätkuvalt tööd, et Eesti ja Baltikumi emitentidest võlakirjaportfelli kasvatada. Siauliu panga tehing näitab, kuidas meie tegevusraadius on ulatumas ka Eestist väljapoole. Kõik see ainult suurendab investeeringute valikut ja loob eeldused kõrgemaks tootluseks.

Rahvusvaheliste suurettevõtete võlakirjaturg on meie meelest jätkuvalt ebaatraktiivselt kõrge hinnaga. Sellele vaatamata otsime võimalusi loomulikult ka sealt. Kevadel soetasimegi enam kui €15 mln eest harva avalikult võlakirju müüva Soome kindlustuskontserni Sampo allutatud pabereid. Suhteliselt kõrge rahvusvahelise reitinguga võlakiri maksab loomulikult selgelt madalamat intressi (3,375%) kui meie kohalikud investeeringud, kuid koos hinnatõusuga

ulatus kogutootlus fondidel antud investeringult aasta lõpuks enam kui 10%ni. Ligi kaks korda nii kõrget tootlust pakkus möödunud aastal meie investering Danske panga allutatud võlakirjadesse. Meile vastuvõetava riskitaseme juures kõrget tootlust pakkuvaid võlakirju on rahvusvahelistel turgudel hetkel siiski väga vähe. Kuigi eelmise aasta euroala ettevõtete ja valitsuse võlakirjaturgude tootlus jäi vahemikku 6,2%-6,8% (Bloomberg Barclays indeksite alusel) on edasised väljavaated kehvad. Intresside langus tähendab näiteks, et aastalõpu seisuga on Saksa 10 aastase riigivõlakirja oodatav tootlus -0,2%. Oleme LHV pensionifondides nüüdseks loonud olukorra, kus ainult turgudest sõltumise asemel on meil kaks reaalselt alternatiivi – rahvusvahelised võlakirjaturud ja kohalikud tehingud. Suurem valik loob selged eeldused kõrgemaks pikaajaliseks tootluseks.

III samba fondide võrdlus *	NAV 31.12.2018	NAV 31.12.2019	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Täiendav Pensionifond	1.65870	1.79610	+8.28%
LHV Pensionifond Indeks Pluss	0.67710	0.86670	+26.38%
Luminor Aktsiad 100 Pensionifond	1.48527	1.84496	+24.22%
Luminor Intress Pluss Pensionifond	0.78841	0.86363	+9.54%
SEB Aktiivne Pensionifond	1.12114	1.39215	+24.17%
SEB Tasakaalukas Pensionifond	1.18894	1.27206	+6.99%
Swedbank Pensionifond V100	1.31460	1.58030	+20.21%
Swedbank Pensionifond V60	1.03980	1.14950	+10.55%
Swedbank Pensionifond V30	1.25380	1.32070	+5.34%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Tabelis on toodud kõik III samba fondid, mis on tegutsenud terve 2019. aasta. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Täiendava Pensionifondi 2019. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Täiendava Pensionifondi 2019. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeeeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Joel Kukemelk
Juhatuseliige

Vahur Vallistu
Juhatuseliige

Tallinn, 30.03.2020

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	3	800 526	920 027
Finantsvarad õiglaselises väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	8 365 812	7 442 129
Aktsiad	5	2 521 813	2 198 282
Fondiosakud	5	4 406 894	4 276 489
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses		267 970	29 897
Viietlaekumised	7	74 225	102 745
Varad kokku		16 437 240	14 969 569

Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses

Lühiajalised kohustused

Võlgnevus fondivalitsejale	8	13 694	12 612
Võlgnevus depoopangale		789	741
Lühiajalised kohustused kokku		14 483	13 353
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		14 483	13 353
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	16 422 757	14 956 216
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		16 437 240	14 969 569

Lisad lehekülgedel 12 kuni 29 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2019	2018
Tulud			
Intressitulu		273	222
Dividenditulu		259 348	242 842
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest:			
Võlakirjadelt		307 705	53 905
Aktsiatelt		312 887	-216 920
Fondiosakutelt		440 477	-184 025
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		37	20 350
Tulud kokku		1 420 727	-83 626
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	158 066	147 467
Depootasu		9 150	8 944
Tehingutasud		2 293	901
Muud tegevuskulud		1 701	888
Tegevuskulud kokku		171 210	158 200
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		1 249 517	-241 826

Lisad lehekülgedel 12 kuni 29 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
 (eurodes)

	Lisa	01.01.2019 -31.12.2019	01.01.2018 -31.12.2018
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul		14 956 216	14 151 719
Osakute märkimisel laekunud raha		1 585 989	1 865 423
Osakute lunastamisel tasutud raha		-1 368 965	-819 100
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		1 249 517	-241 826
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	16 422 757	14 956 216
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		9 104 517	8 978 035
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.8038	1.6659

Lisad lehekülgedel 12 kuni 29 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	273	222
Laekunud dividendid	432 501	203 060
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-554 599	-3 676 597
Makstud tegevuskulud	-170 080	-157 490
Neto rahavood põhitegevusest	-291 905	-3 630 805
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	1 541 332	1 835 855
Osakute lunastuse eest tasutud	-1 368 965	-819 100
Neto rahavood finantseerimistegevusest	172 367	1 016 755
Rahavood kokku	-119 538	-2 614 050
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-119 538	-2 614 050
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	920 027	3 513 727
Valuutakursside muutuse mõju	37	20 350
Raha ja raha ekvivalentide aruandeperioodi lõpus	800 526	920 027

Lisad lehekülgedel 12 kuni 29 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Täiendav Pensionifond (edaspidi: Fond) moodustati 20.02.2002. Fond võib investeerida kuni 95% varadest aktsiatesse, kuid hoiab tavaliselt aktsiate osakaalu portfellis 75% lähedal – kui fondijuht seda mõistlikuks peab, võib aktsiaturgude osakaal olla ka oluliselt väiksem. Pikaajalise tootluse tõstmiseks investeeritakse oluline osa varast aktsiatesse. Lühiajalise stabiilsuse tagamiseks investeeritakse osa varast võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse ja fikseeritud kasvikuga instrumentidesse.

LHV Täiendav Pensionifond fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2019 kuni 31.12.2019.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 30.03.2020.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Täiendav Pensionifond raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeeringufondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeeringufondide seaduses, raamatupidamisseaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeeringufondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeeringufondide seaduse ja Rahandusministri määruse nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeeringufondide seaduses ja Rahandusministri määruses nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuar 2020 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesi avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis on kehtivad 1. jaanuarist 2019 alanud aruandeperioodile, ei ole eeldatavasti olulist mõju fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab. Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediidiasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2019 seisuga oodatava krediidikahju suurus. Täpsem info toodud lisan 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes. Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva depoopanga viimase ostunoteeringuga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks Fondi depoopanga hindamispäeva viimase ostunoteeringu. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse kasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustused õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees.

IFRS 9 kategooria	Klass (määratletud Fondis)	31.12.2019	31.12.2018
Finantsvarad	Nõuded krediidiasutustele	800 526	920 027
	Võlakirjad	267 970	29 897
	Muud finantsvarad	74 225	102 745
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Aktsiad	2 521 813	2 198 282
	Fondiosakud	4 406 894	4 276 489
	Võlakirjad	8 365 812	7 442 129

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustuse arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustuse kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustust selle õiglases väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustuse puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega, näiteks teenustasud. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustuste tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustus (või finantskohustuse osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumentid

Fond kajastab omakapitaliinstrumentid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentidist saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapooltele hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumendid) puhul põhineb õiglane väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeeeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeeeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse määramine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinevad maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumi kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvelevõtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusel antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveeritud vastava rahasumma laekumisel fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiveeritud üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediitiasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediitiasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korral, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 1% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Depootasu

Depootasu on depoopangale makstav igakuine tasu depooteenuste osutamise eest. Depootasu aastane määr on kuni 0,05% fondi aktive turuväärtusest, millele lisandub kehtiv käibemaks. Fondi depootasu määra vähendatakse tulenevalt fondi ja fondivalitseja valitsetavate muude pensionifondide, mille vara hoitakse depoopangas, kogumahust. Depootasu on minimaalselt 180 eurot kuus ühe fondi kohta. Depootasu aastane määr ei lange alla 0,042%. Depootasu makstakse välja depoopangale hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.16 Tehingutasud

Tulude ja kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.17 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele.

2.18 Väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja lunastamistasu

Osaku ostmisel väljalasketasu puudub. Osaku tagasivõtmistasu piirmäär on 1% osaku puhaskäivärtusest ning tasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele osakuomaniku arvelt.

2.19 Fondiosakud

Fond on välja lasknud ühte liiki osakuid, mis annavad osakuomanikule õiguse proportsionaalsele osale Fondi netovarast Fondi likvideerimisel tähtaja saabudes. Osakuomaniku nõudel peab fondivalitseja osaku tagasi võtma; osakuomanikel on õigus osakuid tagasi anda ja vastu saada raha igapäevaselt. Osakutega ei kaasne muid lepingulisi kohustusi peale nende lunastamise Fondi likvideerimisel.

Osakud kajastatakse omakapitalina, kuna järgmised IAS 32 kriteeriumid on täidetud:

- osakud annavad omanikule õiguse saada proportsionaalse osaluse Fondi netovarast (ehk kogupuhaskäivärtusest) Fondi likvideerimisel. Fondi puhaskäivärtus saadakse, lahutades Fondi kohustused Fondi varade turuväärtusest. Proportsionaalne osalus arvutatakse järgnevalt: jagatakse Fondi kogupuhaskäivärtus kõigi väljalastud osakute arvuga ning korrutatakse saadud summa igale osakuomanikule kuuluvate osakute arvuga;
- osakud on allutatud kõikidele teistele Fondi poolt välja lastud võla- vm instrumentidele;
- kõikide osakutega kaasnevad õigused (saada tasu vastavalt proportsionaalsele osalusele netovaras) on identsed;
- Fondil ei ole muid finantsinstrumente või lepinguid, millega kaasnevad rahavood põhinevad suures osas kasumil, netovara muutustel või bilans/bilansiväliselt kajastatud netovarade õiglase väärtuse muutusel, mille tulemusena oleks osakuomanike tulu oluliselt piiratud või fikseeritud.

Kui osakutega seotud tingimused muutuvad nii, et ülal loetletud kriteeriumid ei ole enam täidetud, klassifitseeritakse osakud finantskohustuseks alates päevast, mil need tingimused ei ole täidetud. Finantskohustus võetakse arvele tehingupäeva õiglases väärtuses. Juhul, kui tekib erinevus omakapitaliinstrumenti bilansilise väärtuse ja kohustuse õiglase väärtuse vahel, kajastatakse vahe omakapitalis.

Uute osakute väljalaskmisega seotud otsesed kulud kajastatakse omakapitalis, osakute eest tasutud summa vähendamisenä. Kui Fond ostab enda osakud tagasi, vähendatakse osakuomanikele kuuluvat omakapitali saadud tasude võrra, millest on maha arvatud müügiga otseselt seotud kulutused.

2.20 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisas 9).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaperitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondidesse investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeringu tootlust. Fondide minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondide järgmiste perioodide tulude kohta. Fondide investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhasväärtus kõikuda. Fondid võivad teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investeringu kestus, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondi seaduse ja Fondi tingimustega seatud investeerimispiiranguid. Investeerimislimitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaperiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteringutes.

Fondi investeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2019			
EUR	+/- 20	+/- 9 502	+/- 949
USD	+/- 20	+/- 0	+/- 442
31.12.2018			
EUR	+/- 20	+/- 6 937	+/- 823
USD	+/- 20	+/- 1 827	+/- 699

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2019. ja 2018. aastal intressikandvad kohustused. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2019	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi- summades	Kogune- nud intress	Kokku
Varad							
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	800 526	0	0	0	800 526	0	800 526
Võlakirjad õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande	3 375 030	116 000	2 904 985	1 720 031	8 116 046	249 766	8 365 812
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	27 622	0	240 000	267 622	348	267 970
Kokku	4 175 556	143 622	2 904 985	1 960 031	9 184 194	250 114	9 434 308

31.12.2018	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi- summades	Kogune- nud intress	Kokku
Varad							
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	920 027	0	0	0	920 027	0	920 027
Võlakirjad õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande	2 628 000	200 000	2 619 048	1 930 945	7 377 993	64 136	7 442 129
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	29 871	0	0	29 871	26	29 897
Kokku	3 548 027	229 871	2 619 048	1 930 945	8 327 891	64 162	8 392 053

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2019	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	691 674	69 515	1 814	2 651	34 872	800 526
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	7 990 135	375 677	0	0	0	8 365 812
Aktsiad	1 978 535	214 264	68 869	63 645	196 500	2 521 813
Fondiosakud	4 123 555	262 342	0	0	20 997	4 406 894
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	267 970	0	0	0	0	267 970
Viitlaekumised	74 225	0	0	0	0	74 225
Valuutariski kandvad varad kokku	15 126 094	921 798	70 683	66 296	252 369	16 437 240
Valuutariski kandvad kohustused						
Muud kohustused	-14 483	0	0	0	0	-14 483
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-14 483	0	0	0	0	-14 483
Avatud valuutaposisioon	15 111 611	921 798	70 683	66 296	252 369	16 422 757

31.12.2018	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	694 830	217 523	1 012	1 053	5 609	920 027
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	6 237 112	1 205 017	0	0	0	7 442 129
Aktsiad	1 939 589	79 680	64 586	47 518	66 909	2 198 282
Fondiosakud	3 986 316	256 470	0	0	33 703	4 276 489
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	29 879	0	0	0	0	29 897
Viitlaekumised	102 515	231	0	0	0	102 745
Valuutariski kandvad varad kokku	12 990 258	1 758 920	65 598	48 571	106 221	14 969 569
Valuutariski kandvad kohustused						
Muud kohustused	-13 353	0	0	0	0	-13 353
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-13 353	0	0	0	0	-13 353
Avatud valuutaposisioon	12 976 905	1 758 920	65 598	48 571	106 221	14 956 216

Tuletisinstrumentid on toodud lepingulistest summades bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustustena. Tuletisinstrumentide õiglaseks väärtuseks on bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustuste vahe.

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2019	Kursimuutus	2018
USD kurss	+/- 10%	+/- 92 180	+/- 10%	+/- 175 892
JPY kurss	+/- 10%	+/- 7 068	+/- 10%	+/- 6 560
CHF kurss	+/- 10%	+/- 6 630	+/- 10%	+/- 4 857

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglasest väärtusest tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe instrumendi maksimaalne investering 10% Fondi vara väärtusest;
- Ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtapaberite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;
- üle 5% kontsentratsiooniga investeringute koondpositsiooni maksimaalne osakaal 40% Fondi vara väärtusest;
- aktsiate ja aktsiafondide maksimaalne osakaal 95% Fondi vara väärtusest;
- lubatud maksimaalne osaluse osakaal äriühingust 10%.

Fondi investeringute jaotus geograafiliste piirkondade ja sektorite lõikes on esitatud lisas 3.4 Riski kontsentratsioon .

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtapabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneeda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusrisiki järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtapaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 30% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse aktsiatesse ja võlakirjadesse.

Investeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 11 272 234 eurot (2018. a: 10 469 988 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtapaberite info, mille realiseerimine võib võtta kuni 2 nädalat:

Mittelikviidsed väärtapaberid	31.12.2019	31.12.2018
Võlakirjad		
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	262 921	232 960
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	160 884	160 889
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	391 639	391 650
INBANK 6% 19/12/29	4 207	0
Siauliu Bankas 23/12/29	240 323	0
Tartu linn 25/10/32	27 647	29 897
Võlakirjad kokku	1 087 621	815 396
Aktsiad		
Apranga	33 264	33 224
Arco Vara	11 846	11 638
Bank Saint Petersburg	48 365	33 382

Ekspress Grupp	48 564	61 220
Grigeo	31 646	29 018
Grindeks	0	100 263
Linax Agro	54 016	64 788
Olainfarm	172 543	158 361
PFNONWOVENS	29 479	33 526
Siauliu Bankas	22 927	18 169
Tallink Grupp	264 335	274 898
Tallinna Kaubamaja	269 946	255 387
Aksiad kokku	986 931	1 073 874
Fondiosakud		
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	18 418	21 144
BaltCap Lithuania SME Fund KÜB	105 228	137 377
BaltCap Private Equity Fund II	167 319	147 144
Birdeye Timber Fund	47 292	47 302
Birdeye Timber Fund 2	113 927	106 301
East Capital Baltic Property Fund II	418 498	419 385
East Capital Baltic Property Fund III	554 251	489 933
EFTEN Kinnisvarafond	865 462	847 200
INVL Baltic Sea Growth Fund	31 892	0
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	127 593	123 709
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	126 811	122 911
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	193 207	42 898
SG Capital Partners Fund 1	176 180	0
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	129 896	91 655
Fondiosakud kokku	3 075 974	2 596 959
Kokku	5 150 526	4 486 229

Fondi tingimuslikud kohustused 31.12.2019 seisuga järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	Kohustuse suurus (miljonit eurot)
Erakapitali investeeringud	0.36
Investeeringud kinnisvara fondidesse	0.55
Kokku	0.92

Fondil ei ole kindla lunastusähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduurireegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediidireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediidikvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2, aga ei loeta veel allahinnatuks. Juhul kui finantsinstrument on krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava

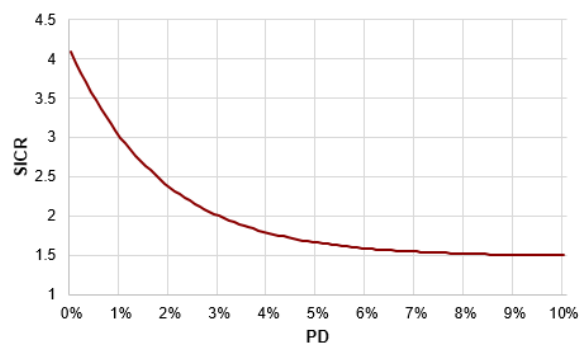
krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksmuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (SICR) alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument järgmisse allahindlusfaasi. Olulist krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlus-faasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust $PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp \cdot (0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)})$.

Lisaks võib ilmnedu krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksud.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksmuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indeksite kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2018 on järgmised: baasstsenaarium 65%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 10%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäära korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 10% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tulevisinstrumentid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kannu krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	800 526	920 027
Viitlaekumised	74 225	102 745
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutustega läbi tulude ja kulude aruande	8 365 812	7 442 129
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	267 970	29 897
Kokku	9 508 533	8 494 798

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediidikahjuga. 31.12.2019 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investeerimisjärgu reitingut (<9) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2019	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	27 647	0	27 647
madal krediidirisk	5	240 323	0	240 323
madal krediidirisk	6	0	0	0
keskmine krediidirisk	7	0	0	0
keskmine krediidirisk	8	0	0	0
kõrgendatud krediidirisk	9	0	0	0
Kokku		267 970	0	267 970

31.12.2018	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	29 897	0	29 897
madal krediidirisk	5	0	0	0
madal krediidirisk	6	0	0	0
keskmise krediidirisk	7	0	0	0
keskmise krediidirisk	8	0	0	0
kõrgendatud krediidirisk	9	0	0	0
Kokku		29 897	0	29 897

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad fondi investeringud võlakirjadesse järgmiselt:

	31.12.2019	31.12.2018
AA+ / Aa1	0.18%	0.21%
AA / Aa2	2.77%	4.55%
AA- / Aa3	8.28%	4.10%
A+ / A1	5.50%	12.25%
A / A2	21.07%	19.62%
A- / A3	15.00%	20.08%
BBB+ / Baa1	19.12%	6.77%
BBB / Baa2	10.79%	10.98%
BBB- / Baa3	9.53%	4.96%
BB+ / Ba1	5.25%	14.70%
BB / Ba2	2.15%	0%
Reitinguta	0.37%	1.79%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha krediidirisk on marginaalne kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidireiting on A+ (Standard&Poor's) ning 31.12.2018 ja 31.12.2019 seisuga deposiidid puuduvad.

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Baltikum	39.09%	40.95%
Euroopa	42.49%	39.11%
Euroopa arenevad turud	2.22%	3.20%
Venemaa	0.29%	0.22%
Põhja-Ameerika	15.38%	15.88%
Aasia arenevad turud	0.10%	0.21%
Vaikse ookeani piirkond	0.42%	0.43%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid	5.24%	6.75%
Kestvuskaubad	4.15%	6.46%
Esmatarbekaubad	2.92%	3.23%
Energia	3.36%	3.92%
Finantssektor	33.19%	26.67%
Valitsus	6.88%	8.19%
Tervishoid	1.44%	2.05%

Tööstussektor	5.34%	5.88%
Informatsioonitehnoloogia	2.23%	2.65%
Materjalid	2.32%	1.12%
Fondid	26.83%	28.59%
Telekommunikatsiooniteenused	3.22%	2.07%
Kommunaalteenused	2.87%	2.41%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavooge eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglasel väärtusel mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2019	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	2 521 813	0	0	2 521 813
Fondiosakud	1 330 919	0	3 075 975	4 406 894
Võlakirjad	8 365 812	0	0	8 365 812
Finantsvarad kokku	12 218 544	0	3 075 975	15 294 519

31.12.2018	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	2 198 282	0	0	2 198 282
Fondiosakud	1 679 530	0	2 596 959	4 276 489
Võlakirjad	7 442 129	0	0	7 442 129
Finantsvarad kokku	11 319 941	0	2 596 959	13 916 900

Viitlaekumiste näol on tegemist lühiajaliste varadega, seega ei erine viitlaekumiste õiglane väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest.

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaberite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglane väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoised ning viitlaekumised) või investeeringud on soetatud bilansipäeva lähedal ja turutingimustel (noteerimata võlakirjad).

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investering, siis see lisandub avaldatud väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeringute väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standardidele - International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - Edition December 2018. Need standardid näevad ette erinevaid investeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeringu õiglane väärtus. Üldiselt kasutatakse selleks järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kuldepõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgmisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid. Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 31.12.2017	1 948 735	0	0	1 948 735
Ost/müük	676 278	0	0	676 278
Õiglase väärtuse muutus	-28 054	0	0	-28 054
Saldo 31.12.2018	2 596 959	0	0	2 596 959
Ost/müük	307 053	0	0	307 053
Õiglase väärtuse muutus	171 963	0	0	171 963
Saldo 31.12.2019	3 075 975	0	0	3 075 975

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2019 on 3. taseme varade väärtus 3 075 975 eurot (31.12.2018: 2 596 959 eurot) ehk 18.73% (31.12.2018: 17.36%) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 307 598 eurot (31.12.2018: +/- 259 696 eurot).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: august 2001.a.

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2001	117 127	0.6557	31.12.2011	3 712 785	1.1131
31.12.2002	175 246	0.5790	31.12.2012	4 540 359	1.2760
31.12.2003	375 594	0.6577	31.12.2013	5 726 875	1.3776
31.12.2004	554 512	0.7209	31.12.2014	6 255 831	1.3960
31.12.2005	914 392	0.9741	31.12.2015	7 446 657	1.5128
31.12.2006	1 334 338	1.0985	31.12.2016	8 860 820	1.6038
31.12.2007	1 772 870	1.1920	31.12.2017	14 151 719	1.6933
31.12.2008	1 288 357	0.7701	31.12.2018	14 956 216	1.6659
31.12.2009	2 257 774	1.0541	31.12.2019	16 422 757	1.8038
31.12.2010	3 317 911	1.2480			

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisa 7 Viitlaekumised

Viitlaekumistena on kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 74 225 eurot. Seisuga 31.12.2018 oli laekumata raha osakute lunastamisest summas 29 568, laekumata dividendide nõuded summas 73 153 eurot ja laekumata intresside nõude summas 24 eurot. Nõuded on aruande koostamise hetkeks laekunud.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Täiendav Pensionifond maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2019. aastal moodustasid tasud kokku 158 066 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 13 694 eurot. 2018. aastal moodustasid tasud kokku 147 467 eurot, võlgnevus 31.12.2018 seisuga oli 12 612 eurot.

Osakute lunastustasu on makstud AS LHV Varahaldusele 2019. a jooksul 9 165 eurot, 2018. a jooksul 5 902 eurot.

Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2019. a ja 2018. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

2019. a raamatupidamise aruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaberite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2019 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2020 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	Turväärtus	Hind 31.12.2019	Uue hinna kuupäev	Uus hind	Mõju fondi NAV-le
EFTEN Kinnisvarafond	317054	858 424	2.7075	13.01.2020	2.7297	7 039
Birdeye Timber Fund	3598.56	46 430	12.9025	17.01.2020	13.142	862
Birdeye Timber Fund 2	9122	113 456	12.4376	17.01.2020	12.4893	472
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	119914.38	128 504	1.07	20.01.2020	1.08	1 392
East Capital Baltic Property Fund II	2398.27	423 175	176.45	22.01.2020	174.5	-4 677

East Capital Baltic Property Fund III	3900.702	532 017	136.39	22.01.2020	142.09	22 234
SG Capital Partners Fund 1	138284.82	162 310	1.17	31.01.2020	1.27	13 870
INVL Baltic Sea Growth Fund	26747.81	28 037	1.05	05.02.2020	1.19	3 855
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	52.675	121 289	2302.6	24.02.2020	2422.26	6 303
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	52.568	120 543	2293.08	24.02.2020	2412.33	6 269
BaltCap Private Equity Fund II	92285.31	154 583	1.68	28.02.2020	1.81	12 736

Kokku**70 355**

Bilansipäeva järgselt mõjutab fondide tegevust ja majandust laiemalt nii Eestis kui ka kõikjal mujal maailmas Covid-19 koroonaviirus ning sellega paratamatult kaasnevad piirangud ettevõtete majanduslikule tegevusele. LHV Varahaldus fondivalitsejana on suuteline kõikide tegevuste järjepidevust tagama ka kriisiolukorras, kus kas enamik või kõik ametikohad töötavad kodukontorist.

Küll aga on 12 märtsil välja kuulutatud ning vähemasti mai alguseni kestev eriolukord rohkemal või vähemal määranud mõjutanud pea kõiki kohalikke ja naaberriikide ettevõtteid, sealhulgas ka LHV Varahalduse pensionifondide poolt hallatavaid börsiväliseid varasid. LHV Varahaldus on ka alternatiivsete varade puhul hoidnud investeringute tegemisel pigem konservatiivset joont. Kõik kinnisvarainvesteeringud on tehtud võlga kaasamata, võlakirjainvesteeringud tehtud tugeva tagatisstruktuuriga ettevõtete vastu, kellel mitmeid alternatiivseid tuluallikaid. Potentsiaalne negatiivne mõju esialgu eeldatud tootlusele lühiajalises perspektiivis on loomulikult olemas, kuid kõikide investeringute puhul eeldame, et pikemas plaanis on nad jätkusuutlikud ja eeldatud tootlusega.

Suuremad USA ja Euroopa aktsiaturud on langenud veebruaris saavutatud turutipust enam kui kolmandiku võrra. Kuivõrd LHV Varahalduse aktiivselt juhitud fondid olid ka enne koroonaviiruse laialdasemat levikut aktsiaturgude osas ettevaatlikud, on ka negatiivne mõju võrreldes teiste turuosalistega olnud oluliselt väiksem. Bilansipäeva järgselt märtsi kuus pärast turgude järsku langust on Aktiivselt juhitud fondid L ja XL võrreldes bilansipäevaga võtnud oluliselt aktiivsema hoiaku ka avalikesse turgudesse investeerimisel.

Fondi puhasväärtuse võrdlus:

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2019	16 422 757	1.8038
26.03.2020	15 517 710	1.7270

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2019	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	19	683 748	770	33.56%
AS LHV Pank	39	3 582 357	785	34.23%
AS SEB Pank	12	841 681	716	18.16%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	2	52 663	322	14.05%
Ilma maaklerita	30	1 050 738	0	0.00%
Kokku	102	6 211 187	2 293	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 785 EUR AS-le LHV Pank.

2018	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	7	1 033 013	458	50.84%
AS LHV Pank	22	2 586 036	242	26.84%
AS SEB Pank	8	718 567	201	22.32%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	12	691 531	0	0.00%
Kokku	49	5 029 147	901	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 242 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2019

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reifingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhast väärtusest
1. Väärtpaberid								13 345 378	15 562 489	94.76%	
Võlakirjad								8 433 118	8 633 782	52.57%	
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	3.96%	1 000.11	259 029	1 015.14	262 921	1.60%
INBANK 6% 19/12/29	NR	-	Eesti	EE3300001544	EUR	5.35%	1 000.80	4 003	1 051.82	4 207	0.03%
Luminor 1.5% 18/10/21	Baa2	Moody's	Eesti	XS1894121695	EUR	0.75%	997.01	600 202	1 016.31	611 820	3.73%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	0.47%	0.86	27 622	0.86	27 647	0.17%
BMW 0.125% 29/11/21	A+	S&P	Holland	XS1873143561	EUR	-0.12%	1 005.59	154 861	1 004.66	154 718	0.94%
EDP Finance 4.125% 29/06/20	BBB-	S&P	Holland	XS0223447227	EUR	-0.23%	717.75	45 218	1 042.44	65 674	0.40%
VW 0.5% 30/03/21	BBB+	Fitch	Holland	XS1586555606	EUR	0.00%	100 706.83	201 414	101 001.05	202 002	1.23%
Allianz 07/12/20	AA-	Fitch	Holland	DE000A19S4T0	EUR	-0.33%	101 237.48	101 237	100 413.42	100 413	0.61%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A3	Moody's	Holland	DE000A19HBM3	EUR	0.06%	100 480.00	100 480	99 857.00	99 857	0.61%
LIEENE 1.875% 10/07/28	BBB+	S&P	Leedu	XS1853999313	EUR	0.98%	983.01	98 301	1 081.41	108 141	0.66%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	0.85%	982.94	103 209	1 093.04	114 769	0.70%
Siaulių Bankas 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	240 000	10 013.44	240 323	1.46%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.10%	106.79	266 557	110.01	274 581	1.67%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.04%	0.01	73 571	0.01	67 111	0.41%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A	S&P	Leedu	LT0000610065	EUR	0.05%	0.01	235 760	0.01	235 638	1.43%
Korea Republic 4.25% 07/12/21	AA	S&P	Lõuna-Korea	XS0277265269	EUR	-0.16%	1 215.55	18 233	1 088.29	16 324	0.10%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Baa3	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 001.03	390 040	10 042.02	391 639	2.38%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Baa3	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.50%	10 001.25	160 020	10 055.24	160 884	0.98%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.36%	998.97	49 949	1 048.13	52 407	0.32%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.11%	972.31	32 086	1 027.56	33 910	0.21%
Latvia 1.375% 23/09/25	A	S&P	Läti	XS1295778275	EUR	-0.02%	993.23	193 679	1 083.72	211 325	1.29%
Latvia 0.375% 27/01/22	A-	Fitch	Läti	LV0000570141	EUR	0.01%	1 004.87	87 424	1 010.98	87 956	0.54%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.07%	998.11	102 806	1 013.88	104 429	0.64%
Orange 3.875% 14/01/21	Baa1	Moody's	Prantsusmaa	XS0563306314	EUR	-0.23%	53 865.55	53 866	54 000.18	54 000	0.33%
Orange 0.5% 15/01/22	BBB+	Fitch	Prantsusmaa	FR0013396496	EUR	-0.04%	100 841.24	201 682	101 580.45	203 161	1.24%
GECINA 30/06/22	A-	S&P	Prantsusmaa	FR0013266343	EUR	-0.12%	100 178.26	300 535	100 310.00	300 930	1.83%
TOTAL 03/19/20	Aa3	Moody's	Prantsusmaa	XS1139316555	EUR	-0.32%	100 836.67	302 510	100 066.00	300 198	1.83%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	0.38%	992.30	29 769	1 124.03	33 721	0.21%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	0.64%	1 043.57	158 622	1 124.98	170 998	1.04%
Allianz 07/07/45	A	Fitch	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	1.90%	97 589.26	195 179	107 856.76	215 714	1.31%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reifingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
SAP 13/03/21	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A2G8VS7	EUR	-0.22%	100 723.33	302 170	100 265.00	300 795	1.83%
Fortum 2.25% 06/09/22	BBB	Fitch	Soome	XS0825855751	EUR	0.15%	1 067.65	97 157	1 063.18	96 750	0.59%
Sampo 3.375% 23/05/49	Baa1	Moody's	Soome	XS1995716211	EUR	3.61%	1 005.01	237 183	1 141.72	269 446	1.64%
HSBC Holdings Plc 04/12/21	AA-	Fitch	Suurbritannia	XS1917614569	EUR	0.21%	1 011.01	310 380	1 005.92	308 816	1.88%
China Development Bank 0.375% 16/11/21	A1	Moody's	Šveits	XS1711173218	EUR	0.07%	1 001.99	318 631	1 006.15	319 956	1.95%
Danske Bank 7% Perpetual	BB+	S&P	Taani	XS1825417535	USD	5.89%	873.29	166 860	952.05	190 409	1.16%
Danske Bank 6.125% Perpetual	Ba2	Moody's	Taani	XS1586367945	USD	5.82%	793.76	155 962	926.34	185 268	1.13%
Czech Republic 4.125% 18/03/20	Aa3	Moody's	Tšehhi Vabariik	XS0215153296	EUR	-1.44%	1 192.80	5 964	1 044.46	5 222	0.03%
Apple 1% 10/11/22	Aa1	Moody's	USA	XS1135334800	EUR	-0.19%	1 008.70	15 131	1 035.48	15 532	0.09%
Berkshire Hathaway 0.25% 17/01/21	AA	S&P	USA	XS1548792420	EUR	-0.22%	1 007.39	222 633	1 007.26	222 605	1.36%
IBM 1.875% 06/11/20	A2	Moody's	USA	XS0991090175	EUR	-0.30%	1 084.93	21 699	1 021.30	20 426	0.12%
Bank of America 07/02/22	A2	Moody's	USA	XS1560862580	EUR	0.15%	1 001.61	229 369	1 005.74	230 313	1.40%
Goldman Sachs 29/05/20	BBB+	S&P	USA	XS1240146891	EUR	-0.26%	1 001.79	229 410	1 002.55	229 583	1.40%
JP Morgan Chase And Co 27/01/20	A2	Moody's	USA	XS1174472511	EUR	-0.40%	1 005.63	324 819	1 000.63	323 203	1.97%
Morgan Stanley 21/05/21	BBB+	S&P	USA	XS1824289901	EUR	-0.06%	993.72	227 561	1 000.84	229 192	1.40%
AT And T 03/08/20	A-	Fitch	USA	XS1862437909	EUR	-0.23%	1 004.85	135 655	1 001.43	135 193	0.82%
AT And T 05/09/23	BBB	S&P	USA	XS1907118464	EUR	0.07%	1 013.85	136 870	1 014.42	136 946	0.83%
UPS 15/07/20	A2	Moody's	USA	XS1323463056	EUR	-0.30%	1 010.21	283 868	1 001.71	281 479	1.71%
Wells Fargo And Company 26/04/21	A-	S&P	USA	XS1400169428	EUR	-0.26%	1 002.60	143 371	1 006.70	143 959	0.88%
Wells Fargo And Company 31/01/22	A-	S&P	USA	XS1558022866	EUR	-0.06%	994.59	80 561	1 003.34	81 271	0.49%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Aktsiad					1 920 032		2 521 813	15.36%
Arco Vara ¹	Eesti	EE3100034653	EUR	1.19	12 397	1.14	11 846	0.07%
Coop Pank	Eesti	EE3100007857	EUR	1.15	11 500	1.07	10 700	0.07%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.37	80 813	0.83	48 564	0.30%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	EUR	0.72	194 574	0.98	264 335	1.61%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.25	159 269	8.90	269 946	1.64%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	168 030	1.99	196 199	1.19%
Banco Santander	Hispaania	ES0113900J37	EUR	3.53	105 392	3.73	111 322	0.68%
Seven and i Holdings	Jaapan	JP3422950000	JPY	41.24	36 603	32.83	30 530	0.19%
Rakuten Inc	Jaapan	JP3967200001	JPY	9.04	43 617	7.67	38 339	0.23%
Barrick Gold Corp ¹	Kanada	CA0679011084	USD	15.37	105 894	16.55	112 427	0.68%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	2.34	36 944	2.11	33 264	0.20%
Grigeo	Leedu	LT0000102030	EUR	0.63	13 730	1.45	31 645	0.19%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Linax Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.58	53 871	0.58	54 016	0.33%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	101 063	4.30	41 387	0.25%
Siauli Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.22	9 868	0.51	22 927	0.14%
Olainfarm	Läti	LV0000100501	EUR	3.86	91 269	7.30	172 543	1.05%
Thales	Prantsusmaa	FR0000121329	EUR	103.86	53 281	92.52	47 463	0.29%
Swedbank ¹	Rootsi	SE0000242455	SEK	12.32	107 584	13.35	118 656	0.72%
Daimler	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	26 979	49.37	19 748	0.12%
Siemens	Saksamaa	DE0007236101	EUR	111.57	83 674	116.54	87 405	0.53%
Volkswagen	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	33 870	176.24	44 060	0.27%
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	21.41	42 604	63.08	125 529	0.76%
Metsa Board	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	24 583	6.00	28 554	0.17%
Neste Oil	Soome	FI0009013296	EUR	3.17	25 706	31.02	251 262	1.53%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	8.52	69 571	12.97	105 820	0.64%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	225.58	49 018	289.29	63 645	0.39%
PFNONWOVENS	Tšehhi Vabariik	LU0275164910	CZK	32.15	33 513	27.55	29 479	0.18%
Newmont Mining ¹	USA	US6516391066	USD	24.24	62 826	38.68	101 837	0.62%
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.84	81 989	0.80	48 365	0.29%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud						2 992 228		4 406 894	26.83%
Kinnisvarafondid						1 645 490		2 334 522	14.22%
EFTEN Real Estate Fund III	EFTEN Capital	Eesti	EE3100127242	EUR	16.00	25 936	17.90	29 016	0.18%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.55	491 069	2.73	865 462	5.27%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	9.77	35 157	13.14	47 292	0.29%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	10.96	100 000	12.49	113 927	0.69%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	119 914	1.08	129 896	0.79%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	102.61	246 085	174.50	418 498	2.55%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	125.37	489 044	142.09	554 251	3.37%
SG Capital Partners Fund 1	SG Capital Partners	Läti	-	EUR	1.00	138 285	1.27	176 180	1.07%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiafondid						972 989		1 280 845	7.80%
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF	Blackrock Asset Management Ireland	Iirimaa	IE00B42Z5J44	EUR	39.01	190 985	50.39	246 690	1.50%
Pictet Water P Cap	Pictet Funds Europe	Luksemburg	LU0104884860	EUR	154.45	52 110	368.34	124 275	0.76%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	EUR	0.13	12 113	0.25	20 997	0.13%
iShares DAX EX	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933931	EUR	99.04	198 070	113.52	227 040	1.38%
iShares STOXX Europe 600 DE	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0002635307	EUR	27.99	97 953	41.30	144 533	0.88%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.36	211 008	91.06	254 968	1.55%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund	WisdomTree Investments	USA	US97717W8516	USD	38.04	210 750	47.87	262 342	1.60%
Erakapitalifondid						360 249		770 468	4.69%
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	32 072	3.28	105 228	0.64%
INVL Baltic Sea Growth Fund	INVL Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	26 748	1.19	31 892	0.19%
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	KJK Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	165 000	1 170.95	193 207	1.18%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	114.59	6 036	2 422.26	127 593	0.78%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	100.74	5 296	2 412.33	126 811	0.77%
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	1.00	92 285	1.81	167 319	1.02%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	EUR	1.00	32 812	0.56	18 418	0.11%
Võlakirjafondid						13 500		21 059	0.13%
JPMF Global Convertible Bond Fund	JPMorgan Asset Management Europe	Luksemburg	LU0129412341	EUR	7.92	13 500	12.35	21 059	0.13%

Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitingu-agentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Lõpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										800 526	4.87%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			2 651	2 651	0.02%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			691 674	691 674	4.21%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			1 814	1 814	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			30 911	30 911	0.19%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			3 892	3 892	0.02%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			69	69	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			69 515	69 515	0.42%

	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
3. Muud varad	74 225	0.45%
Muud nõuded	74 225	0.45%
VARAD KOKKU	16 437 240	100.09%
Fondi kohustused	- 14 483	- 0.09%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	16 422 757	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotamija (Bloomberg) vahendusel.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2018

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reifingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhast väärtusest
1. Väärtpaberid								12 652 952		13 946 797	93.25%
Võlakirjad								7 515 724		7 472 026	49.96%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	4.30%	1 000.01	232 003	1 004.14	232 960	1.56%
Luminor 1.5% 18/10/21	Baa2	Moody's	Eesti	XS1894121695	EUR	1.72%	997.01	600 202	997.09	600 249	4.01%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	0.47%	0.93	29 871	0.93	29 897	0.20%
China Development Bank 2.625% 24/01/22	A+	S&P	Hiina	XS1553211134	USD	3.48%	873.01	13 913	861.81	14 651	0.10%
EDP Finance 4.125% 29/06/20	BBB-	S&P	Holland	XS0223447227	EUR	0.11%	717.75	45 218	1 080.67	68 082	0.46%
Allianz 07/12/20	AA	Fitch	Holland	DE000A19S4T0	EUR	-0.15%	101 237.48	101 237	100 660.27	100 660	0.67%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A2	Moody's	Holland	DE000A19HBM3	EUR	0.47%	100 480.00	100 480	98 416.00	98 416	0.66%
Volkswagen 30/03/19	BBB+	S&P	Holland	XS1586555515	EUR	0.04%	100 297.55	300 893	100 000.00	300 000	2.01%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A+	S&P	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.78%	884.57	269 921	858.70	245 587	1.64%
LIEENE 1.875% 10/07/28	BBB+	S&P	Leedu	XS1853999313	EUR	2.05%	983.01	98 301	993.94	99 394	0.66%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.94%	982.94	103 209	1 014.32	106 503	0.71%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.74%	106.79	266 557	108.07	269 750	1.80%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.32%	0.01	73 571	0.01	69 640	0.47%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A	S&P	Leedu	LT0000610065	EUR	0.42%	0.01	235 760	0.01	240 415	1.61%
Korea Republic 4.25% 07/12/21	AA	S&P	Lõuna-Korea	XS0277265269	EUR	0.00%	1 215.55	18 233	1 127.55	16 913	0.11%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Ba1	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 001.03	390 040	10 042.30	391 650	2.62%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Ba1	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.50%	10 001.25	160 020	10 055.58	160 889	1.08%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.90%	998.97	49 949	1 044.25	52 212	0.35%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.20%	972.31	32 086	1 053.11	34 752	0.23%
Latvia 1.375% 23/09/25	A	S&P	Läti	XS1295778275	EUR	0.76%	993.23	193 679	1 043.73	203 527	1.36%
Latvia 0.375% 27/01/22	A	S&P	Läti	LV0000570141	EUR	0.40%	1 004.87	87 424	1 002.71	87 236	0.58%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.67%	998.11	102 806	1 005.21	103 536	0.69%
GECINA 30/06/22	A-	S&P	Prantsusmaa	FR0013266343	EUR	0.53%	100 178.26	300 535	98 397.00	295 191	1.97%
TOTAL 03/19/20	Aa3	Moody's	Prantsusmaa	XS1139316555	EUR	-0.18%	100 836.67	302 510	100 219.00	300 657	2.01%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	EUR	1.19%	1 029.08	314 899	1 022.51	312 887	2.09%
Romania 4.875% 07/11/19	BBB-	S&P	Rumeenia	XS0852474336	EUR	-0.25%	1 099.76	109 976	1 050.96	105 096	0.70%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.22%	992.30	29 769	1 097.54	32 926	0.22%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	1.57%	1 043.57	158 622	1 080.25	164 197	1.10%
Allianz 07/07/45	A	Fitch	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	2.42%	97 589.26	195 179	99 301.73	198 603	1.33%
SAP 13/03/21	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A2G8VS7	EUR	0.01%	100 723.33	302 170	99 980.00	299 940	2.01%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reifingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Neste Oil 4% 18/09/19	NR	-	Soome	FI4000047360	EUR	0.19%	1 106.32	110 632	1 038.57	103 857	0.69%
Danske Bank 7% Perpetual	BB+	S&P	Taani	XS1825417535	USD	7.72%	856.82	166 860	787.88	157 575	1.05%
Danske Bank 6.125% Perpetual	Ba1	Moody's	Taani	XS1586367945	USD	7.46%	778.79	155 962	775.68	155 136	1.04%
Czech Republic 4.125% 18/03/20	AA-	Fitch	Tšehhi Vabariik	XS0215153296	EUR	-0.40%	1 192.80	5 964	1 087.55	5 438	0.04%
Apple 1% 10/11/22	Aa1	Moody's	USA	XS1135334800	EUR	0.12%	1 008.70	15 131	1 035.27	15 529	0.10%
Bank of America 1.875% 10/01/19	A+	Fitch	USA	XS1002977103	EUR	0.77%	1 039.03	103 903	1 018.58	101 858	0.68%
Berkshire Hathaway 0.25% 17/01/21	AA	S&P	USA	XS1548792420	EUR	0.08%	1 007.39	222 633	1 005.80	222 283	1.49%
IBM 1.875% 06/11/20	A	Fitch	USA	XS0991090175	EUR	0.04%	1 084.93	21 699	1 036.86	20 737	0.14%
JP Morgan Chase 2.295% 15/08/21	A2	Moody's	USA	US46623EKG34	USD	3.48%	867.54	336 067	855.27	317 304	2.12%
Wells Fargo 2.1% 26/07/21	A-	S&P	USA	US949746SA05	USD	3.65%	849.43	329 051	848.42	314 764	2.10%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Aktsiad					1 841 350		2 198 282	14.70%
Arco Vara ¹	Eesti	EE3100034653	EUR	1.19	12 397	1.12	11 638	0.08%
Ekspress Grupp ¹	Eesti	EE3100016965	EUR	1.37	80 813	1.04	61 220	0.41%
Tallink Grupp ¹	Eesti	EE3100004466	EUR	0.72	194 574	1.02	274 898	1.84%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.25	159 269	8.42	255 387	1.71%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	168 030	2.04	201 636	1.35%
Seven and i Holdings	Jaapan	JP3422950000	JPY	39.96	36 603	38.01	35 345	0.24%
Rakuten Inc ¹	Jaapan	JP3967200001	JPY	8.76	43 617	5.85	29 241	0.20%
Apranga ¹	Leedu	LT0000102337	EUR	2.07	43 044	1.60	33 224	0.22%
Grigeo	Leedu	LT0000102030	EUR	0.63	13 730	1.33	29 018	0.19%
Linas Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.58	58 680	0.64	64 788	0.43%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	101 063	8.00	77 000	0.51%
Siauliu Bankas ¹	Leedu	LT0000102253	EUR	0.22	9 868	0.40	18 169	0.12%
Grindex	Läti	LV0000100659	EUR	8.47	130 648	6.50	100 262	0.67%
Olainfarm ¹	Läti	LV0000100501	EUR	3.86	91 269	6.70	158 361	1.06%
Orange	Prantsusmaa	FR0000133308	EUR	9.81	28 367	14.16	40 936	0.27%
Metro AG ¹	Saksamaa	DE000BFB0019	EUR	18.76	48 154	13.40	34 385	0.23%
Daimler ¹	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	26 979	45.91	18 364	0.12%
Ceconomy AG ¹	Saksamaa	DE0007257503	EUR	8.69	22 295	3.15	8 076	0.05%
Siemens	Saksamaa	DE0007236101	EUR	111.57	139 457	97.38	121 725	0.81%
Volkswagen	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	67 740	138.92	69 460	0.46%
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	21.41	42 604	47.10	93 729	0.63%
Metsa Board ¹	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	24 583	5.12	24 387	0.16%
Neste Oil ¹	Soome	FI0009013296	EUR	9.52	25 706	67.36	181 872	1.22%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhaväärtusest
Nokian Renkaat ¹	Soome	FI0009005318	EUR	28.56	28 503	26.82	26 766	0.18%
Stora Enso ¹	Soome	FI0009005961	EUR	4.71	16 011	10.09	34 289	0.23%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	217.27	49 018	215.99	47 518	0.32%
PFNONWOVENS	Tšehhi Vabariik	LU0275164910	CZK	31.75	33 513	31.33	33 526	0.22%
Newmont Mining	USA	US6516391066	USD	23.78	62 826	30.26	79 680	0.53%
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.74	81 989	0.56	33 382	0.22%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhaväärtusest
-----------------------------	----------------	--------------	-----------	---------	-----------------------------	------------------------------	--------------------------------	-------------------	-------------------------------------

Fondiosakud**3 295 878****4 276 489****28.59%****Kinnisvarafondid****1 403 609****2 001 775****13.38%**

EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.55	491 069	2.67	847 200	5.66%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	9.83	36 103	12.88	47 301	0.32%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	10.96	100 000	11.65	106 301	0.71%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	90 862	1.01	91 655	0.61%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	102.61	246 085	174.87	419 385	2.80%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	123.72	439 490	137.92	489 933	3.28%

Aktsiafondid**1 878 769****2 255 479****15.08%**

iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF ¹	Blackrock Asset Management Ireland	Iirimaa	IE00B42Z5J44	EUR	39.01	190 985	43.19	211 453	1.41%
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	EUR	0.20	27 335	3.31	137 377	0.92%
DB X-Trackers MSCI Europe Small Cap	Xtrackers	Luksemburg	LU0322253906	EUR	39.35	157 390	36.65	146 580	0.98%
Invesco Asia Opportunities Equity Fund	Invesco Management	Luksemburg	LU0115143082	EUR	104.41	24 500	93.39	21 913	0.15%
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	KJK Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	45 000	953.29	42 898	0.29%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	235.72	13 280	2 195.87	123 709	0.83%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	241.57	13 582	2 186.13	122 911	0.82%
SEF-LHV Persian Gulf Fund	Swedbank Management Company S.A.	Luksemburg	LU1138349862	EUR	6.02	9 801	10.66	17 363	0.12%
JF China A ¹	JPMorgan Asset Management Europe	Luksemburg	LU0051755006	USD	52.33	19 583	45.21	20 887	0.14%
Pictet Water P Cap	Pictet Funds Europe	Luksemburg	LU0104884860	EUR	154.45	52 110	273.87	92 402	0.62%
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	0.75	103 095	1.43	147 144	0.98%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	EUR	1.62	35 678	0.61	21 144	0.14%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	RON	0.13	25 976	0.19	33 703	0.23%
iShares DAX EX	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933931	EUR	104.63	523 165	91.06	455 300	3.04%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
iShares STOXX Europe 600 DE ¹	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0002635307	EUR	27.99	193 862	33.16	229 699	1.54%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.36	211 008	69.79	195 412	1.31%
Aberdeen Emerging Markets Equity Income Fund	Aberdeen Asset Managers	USA	US00301W1053	USD	9.28	21 669	5.55	13 560	0.09%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund ¹	WisdomTree Investments	USA	US97717W8516	USD	37.32	210 750	40.52	222 024	1.48%
Võlakirjafondid						13 500		19 235	0.13%
JPMF Global Convertible Bond Fund	JPMorgan Asset Management Europe	Luksemburg	LU0129412341	EUR	7.92	13 500	11.28	19 235	0.13%

Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitingu-agentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										920 027	6.15%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			1 053	1 053	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			694 830	694 830	4.65%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			1 012	1 012	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			4 571	4 571	0.03%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			1 038	1 038	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			217 523	217 523	1.45%
3. Muud varad										102 745	0.69%
Muud nõuded										29 592	0.20%
Läekumata dividendid										73 153	0.49%
VARAD KOKKU										14 969 569	100.09%
Fondi kohustused										- 13 353	- 0.09%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										14 956 216	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaueldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaueldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotamija (Bloomberg) vahendusel.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

LHV Täiendava Pensionifondi osakuomanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt AS-i LHV Varahaldus (Fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Täiendava Pensionifondi (Fond) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

Mida me auditeerisime

Meie poolt auditeeritud Fondi aastaaruanne sisaldab:

- raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:
 - bilansi seisuga 31. detsember 2019;
 - tulude ja kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - Fondi puhasväärtuse muutumise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
 - raamatupidamise aastaaruande lisa, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot;
- investeringute aruannet; ning
- tehingu- ja vahendustasude aruannet.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Fondivalitsejast ja Fondist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksi Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Fondivalitseja juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus Fondi aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Fondi aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi Fondi aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Fondivalitseja juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, kohustused seoses Fondi aastaaruandega

Fondivalitseja juhatus vastutab Fondi aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu Fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta Fondi aastaaruande koostamist.

Fondi aastaaruande koostamisel on Fondivalitseja juhatus kohustatud hindama Fondi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui Fondivalitseja juhatus kavatses Fondi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Fondi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas Fondi aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt Fondi aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et Fondi aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Fondi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning Fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas Fondivalitseja juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Fondi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud Fondi aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Fondi tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame Fondi aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas Fondi aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Verner Uibo
Vandeauditiitor, litsents nr 568

30. märts 2020
Tallinn, Eesti